Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

National Assembly for Wales
Constitutional and Legislative Affairs Committee

Elin Jones AC
Y Llywydd a Chadeirydd y Pwyllgor Busnes

11 Hydref 2019

Annwyl Lywydd

Rheolau Sefydlog Drafft ar y weithdrefn ar gyfer Biliau Cydgrynhoi

Diolch am y wybodaeth a ddarparwyd i ni yn eich llythyr dyddiedig 10 Gorffennaf 2019. Roeddem hefyd yn ddiolchgar i swyddogion Comisiwn y Cynulliad a Llywodraeth Cymru a roddodd wybodaeth friffio dechnegol inni ar y weithdrefn arfaethedig ar gyfer craffu ar Filiau Cydgrynhoi ar 16 Medi 2019.

Ein bwriad yw ystyried datganiad safbwynt y Cwnsler Cyffredinol ar Gydgrynhoi a Chodeiddio, yr ydym yn rhagweld a gaiff ei ryddhau cyn bo hir, cyn darparu sylwadau terfynol i chi ar y Rheol Sefydlog ddrafft. Fodd bynnag, yn y cyfamser, hoffem roi ein barn gychwynnol i chi.

Rheol Sefydlog 26C.1

Hoffem dynnu eich sylw at Reol Sefydlog 26C.1, yn enwedig o ran a yw'n angenrheidiol ac yn briodol iddi gynnwys cydgrynhoi'r gyfraith gyffredin fel rhan o'i chwmpas.

Rheol Sefydlog 26C.2

Hoffem dynnu eich sylw at nifer o bwyntiau sy'n ymwneud â Rheol Sefydlog 26C.2:

- Rheol Sefydlog 26C.2(i): mae'r wybodaeth a ddarperir yn y canllawiau drafft yn nodi y byddai'r Rheol Sefydlog hon yn caniatáu newid cysyllteiriau mewn darpariaeth sy'n bodoli eisoes mewn Deddf. Gan fod gan 'a' a 'neu' ystyron ac effeithiau gwahanol wrth eu defnyddio mewn rhestr o ddarpariaethau, nodwn y gallai newid o'r fath fod yn gyfystyr â diwygio polisi.
- Rheol Sefydlog 26C.2(iii): mae'r wybodaeth a ddarperir yn y canllawiau drafft yn nodi y byddai'r Rheol Sefydlog hon yn caniatáu hepgor darpariaethau mewn Deddfau presennol lle nad oes bwriad bellach i gychwyn y ddarpariaeth honno. Awgrymwn yn barchus fod 'bwriad' yn rhywbeth a fydd yn dibynnu ar ddewisiadau polisi. Felly, efallai na fyddai'n cael ei ystyried yn briodol galluogi

Llywodraeth bresennol i ddefnyddio Bil Cydgrynhoi i gael gwared ar ddyletswyddau cyfreithiol nad oes ganddi fwriad i'w defnyddio, ond y mae'n bosibl y byddai eraill am eu defnyddio yn y dyfodol.

- Rheol Sefydlog 26C.2(iv):
    - mae'r Rheol Sefydlog ddrafft yn defnyddio'r geiriau 'mân' a 'boddhaol'. O ystyried bod ystyr y termau hyn yn oddrychol, rydym yn awgrymu bod angen ystyried ymhellach sut i ddrafftio'r Rheol hon;
    - mae'r wybodaeth a ddarperir yn y canllawiau drafft yn nodi y byddai'r Rheol Sefydlog hon yn galluogi symud darpariaethau o ddeddfwriaeth sylfaenol i is-ddeddfwriaeth. Unwaith eto, o gofio bod hyn yn arwain at newid sylweddol, rydym yn awgrymu y dylid ei ystyried ymhellach.
- Rheol Sefydlog 26C.2(vi) – nid yw'n glir i ni pam y byddai angen trefniadau trosiannol yn ystod y broses gydgrynhoi.

Rheol Sefydlog 26C.3

Nodwn fod Rheol Sefydlog 26C.3 yn galluogi'r Llywydd i gyhoeddi canllawiau ysgrifenedig i Aelodau'r Cynulliad ar ddehongli Rheolau Sefydlog 26C.1 a 26C.2, a sut y mae Rheol Sefydlog 26C yn gweithredu'n gyffredinol. O ystyried bod Rheol Sefydlog 6.17 eisoes yn galluogi'r Llywydd i "roi canllawiau ysgrifenedig i'r Aelodau ynglŷn â chynnal trafodion y Cynulliad yn y modd priodol", nid yw'n glir i ni pam y mae angen Rheol Sefydlog 26C.3.

Rheol Sefydlog 26C.6

Mae'r nodyn sy'n cyd-fynd â Rheol Sefydlog 26C.6 yn dweud y bydd angen i'r Llywydd ystyried a fydd angen newid y penderfyniad ar gyfer Biliau mewn unrhyw ffordd ar gyfer Biliau Cydgrynhoi. Nid yw'n glir i ni pam y dylai ffurf Bil Cydgrynhoi fod yn wahanol i ffurf Bil Cyhoeddus, yn enwedig gan mai un o ddibenion cydgrynhoi yw sicrhau bod darpariaethau mewn Deddfau hŷn yn gyson ag arddulliau drafftio modern a hygyrch, ac mae modd gwneud hynny eisoes yn sgîl y penderfyniad ar ffurf briodol Biliau Cyhoeddus.

Rheol Sefydlog 26C.9

Hoffem dynnu sylw at ddau bwynt sy'n ymwneud â Rheol Sefydlog 26C.9:

- Effaith Rheol Sefydlog 26C.9(v) yw caniatáu i Femorandwm Esboniadol sy'n cyd-fynd â Bil Cydgrynhoi beidio â chynnwys gwybodaeth am ddarpariaethau trosiannol, diwygiadau canlyniadol ac achosion o ddiddymu'r ddeddfwriaeth bresennol. Awgrymwn y dylai'r Rheol Sefydlog hon fod yn gymwys i Reolau Sefydlog 26C.2(ii) hyd at (vi), yn hytrach na dim ond i 26C.2(ii) hyd at (v).
- Mae Rheol Sefydlog 26C.9(vii) yn ei gwneud yn ofynnol i Femorandwm Esboniadol gadarnhau nad yw darpariaethau'r Bil Cydgrynhoi yn arwain at unrhyw wariant sylweddol ychwanegol sy'n daladwy o Gronfa Gyfunol Cymru. Gan nad yw Biliau

Cydgrynhoi yn newid polisi, nid yw'n glir i ni sut y gallent arwain at wariant ychwanegol.

Ymdrin â darpariaethau canlyniadol

Mae paragraffau 44 i 47 o'r papur a ystyriwyd gan y Pwyllgor Busnes yn nodi cynnig sy'n cynnwys Bil ar wahân i'r prif Fil Cydgrynhoi a fyddai'n cynnwys darpariaethau canlyniadol sy'n amherthnasol i'w bwrpas. Awgrymwn fod angen rhagor o fanylion am y weithdrefn arfaethedig hon; yn enwedig y bwriad i grwpio'r Biliau hyn yn unol â chynigion, gan olygu y byddent yn cael eu derbyn neu'n methu gyda'i gilydd, a'r cynnig ar gyfer camau diwygio olynol. Credwn hefyd y byddai'n ddefnyddiol pe bai modd darparu enghreifftiau o sut y mae'r weithdrefn hon yn gweithio'n ymarferol mewn mannau eraill. Yn olaf, rydym yn awgrymu bod angen nodi'n glir sut y byddai'r ddau Fil yn dod o fewn y diffiniad arfaethedig cyfredol o Fil Cydgrynhoi, fel y'i nodir yn Rheol Sefydlog 26C.1.

Ein bwriad yw darparu sylwadau ychwanegol ichi ar ôl i ni gael cyfle i ystyried y Rheol Sefydlog ddrafft a'r arweiniad yng nghyd-destun cynlluniau Llywodraeth Cymru ar gyfer cydgrynhoi a chodeiddio.

Yn gywir

Mick Antoniw AS
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English.